

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK.610.33.2025.4

Katowice, 19 grudnia 2025 r.

Pan
Jerzy Zakrzewski
Burmistrz
Kłobucka

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 25 sierpnia do 14 października 2025 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Kłobuck** za okres od 1 stycznia 2021 r. do 14 października 2025 r. Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 20 października 2025 r., przez Burmistrza oraz Skarbnika Gminy Kłobuck, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W zakresie przeprowadzenia w 2023 r. postępowania w trybie podstawowym bez możliwości negocjacji o zamówienie publiczne pn.: „Budowa „łącznika” ul. Zakrzewskiej z ul. Sienkiewicza w Kłobucku i przebudowa odcinka ul. Strażackiej w Łobodnie dwie części” (wartość umowy na część I zamówienia 4.975.994,96 zł brutto, wartość umowy na część II zamówienia 2.732.062,93 zł brutto) oraz jego realizacji stwierdzono:*

➤ *niedopełnienie obowiązku zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu umowy w terminie 30 dni od jej wykonania. Naruszono tym art. 448 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.).*

Prawidłowe wykonanie zamówienia na część I potwierdzono w protokole końcowego odbioru robót z dnia 25 lutego 2025 r., natomiast ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 5 września 2025 r. pod nr 2025/BZP 00407834, tj. po upływie 192 dni od dnia potwierdzenia wykonania umowy.

Prawidłowe wykonanie zamówienia na część II potwierdzono w protokole końcowego odbioru robót z dnia 24 lutego 2025 r., natomiast ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 5 września 2025 r. pod nr 2025/BZP 00407982, tj. po upływie 193 dni od dnia potwierdzenia wykonania umowy.

➤ *nieprawidłowe sporządzenie protokołu postępowania o zamówienie, co polegało na braku wskazania w sekcji 29 – „Udzielenie zamówienia” informacji o zawartych umowach o zamówienie.*

Powyższe było niezgodne z § 3 pkt 19 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 434) oraz z dyspozycją zawartą w sekcji 29 wzoru protokołu postępowania w trybie podstawowym, stanowiącego załącznik nr 8 do powyższego rozporządzenia. Zgodnie z dyspozycją wypełniania sekcji 29 protokołu postępowania w trybie podstawowym, w tej sekcji należało wskazać: datę zawarcia umowy, wykonawcę, wartość umowy oraz przedmiot umowy.

Zadania w zakresie przygotowania postępowań o zamówienia publiczne, w tym sporządzania niezbędnych dokumentów postępowania a także pozostałej dokumentacji związanej z realizacją zamówienia, należały do pracowników Wydziału Inwestycji i Rozwoju. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Wydziału.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Kłobucku, wykonującymi zadania związane z przeprowadzaniem postępowań o zamówienie publiczne oraz ich realizacją w zakresie:

- terminowego zamieszczania w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o wykonaniu umowy, stosownie do art. 448 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.),

- prawidłowego sporządzania protokołu postępowania o zamówienie publiczne w trybie podstawowym, co w szczególności dotyczy informacji o zawartych umowach, stosownie do § 3 pkt 19 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 434) oraz dyspozycji zawartej w sekcji 29 wzoru protokołu postępowania w trybie podstawowym, stanowiącego załącznik nr 8 do powyższego rozporządzenia, oraz zgodnie z dyspozycją zawartą w sekcji 14 wzoru protokołu postępowania o zamówienie publiczne w trybie podstawowym, stanowiącym załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 434),

mając na uwadze art. 68 ust. 1 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

W zakresie zaciągania zobowiązań:

- W 2024 r. zlecono wykonawcy zadania pn. „Przebudowa odcinka ul. Strażackiej w Łobodnie”, roboty dodatkowe objęte protokołami konieczności nr 1/2024 z dnia 5 listopada 2024 r. i nr 2/2024 z dnia 8 listopada 2024 r. o łącznej wartości 86.197,51 zł netto, bez zachowania pisemnej formy zmiany umowy. Działaniem tym naruszono art. 432 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.), w związku z art. 77 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło umowy nr 99/IR/III/2024 z dnia 19 marca 2024 r. z terminem realizacji do dnia 19 listopada 2024 r., z wynagrodzeniem ryczałtowym w wysokości 2.732.062,93 zł brutto.

Protokołami konieczności nr 1/2024 z dnia 5 listopada 2024 r. i nr 2/2024 z dnia 8 listopada 2024 r. stwierdzono konieczność dokonania zmian w ww. zadaniu, a wykonawcy zlecono roboty dodatkowe polegające m. in. na wykonaniu chodnika z kostki brukowej, poszerzeniu łuku drogi na skrzyżowaniu ulic Topolowej i Strażackiej oraz wykonaniu zabezpieczenia całej długości rowu w ulicy E. Woźniaka barierami drogowymi, na łączną kwotę 86.197,51 zł netto.

Stosownie do treści ww. protokołów konieczności, „powyższe zmiany spowodują zwiększenie wynagrodzenia umownego za roboty budowlane o kwotę wynikającą z kosztorysu na roboty zatwierdzone przez Inspektora Nadzoru Inwestycyjnego”. Zgodnie z dziennikiem budowy, montaż bariery drogowej energochłonnej zabezpieczającej rów przydrożny w ul. Woźniaka rozpoczęto w dniu 20 stycznia 2025 r. oraz zakończono w dniu 27 stycznia 2025 r.

Protokoły konieczności ze strony Gminy zostały podpisane przez Kierownika Wydziału Inwestycji i Rozwoju oraz zatwierdzone przez p. Jerzego Zakrzewskiego – Burmistrza Kłobucka. Środki na wydatki wynikające z zawartych protokołów były zabezpieczone w planie finansowym Urzędu Miejskiego w Kłobucku w 2024 r. Protokoły nie zostały przedłożone do kontrasygnowania przez Skarbnika Gminy Kłobuck.

Ze strony Wykonawcy ww. protokoły podpisała osoba wskazana przez Wykonawcę, tj. Kierownik Budowy.

Aneks nr 1/2025 do ww. umowy nr 99/IR/III/2024, w którym ustalono nowy termin jej realizacji, tj. do dnia 31 stycznia 2025 r., został zawarty dopiero w dniu 21 stycznia 2025 r.

W wyjaśnieniach złożonych przez p. Jerzego Zakrzewskiego – Burmistrza Kłobucka wskazano, że „ze strony wykonawcy, protokoły zostały podpisane jedynie przez kierownika budowy (pełniącego funkcję techniczną), który nie był osobą upoważnioną do składania wiążących oświadczeń woli w imieniu wykonawcy, tym samym nie można ich traktować jako umowy, rodzącej skutki na gruncie cywilnoprawnym. Zamawiający, analizując sytuację w listopadzie 2024 r. liczył na to, że zamówienie może zostać wykonane jeszcze w roku budżetowym. Okazało się jednak, że czas niezbędny dla sporządzenia i zatwierdzenia nowej stałej

organizacji ruchu, koniecznej dla zamontowania bariery bezpieczeństwa, został przez zamawiającego niedoszacowany”.

Zgodnie z protokołem odbioru końcowego, sporządzonym w dniu 24 lutego 2025 r., przedmiot robót budowlanych realizowanych w ramach inwestycji pn. „Przebudowa odcinka ul. Strażackiej w Łobodnie” został wykonany w terminie od 4 kwietnia 2024 r. do 31 stycznia 2025 r.

Ww. aneks ze strony Gminy Kłobuck podpisał p. Jerzy Zakrzewski – Burmistrz Kłobucka, przy kontrasygnacie p. Katarzyny Trzepizur – Skarbnika Gminy Kłobuck.

Wniosek nr 2

Dokonywać zmian postanowień umowy o zamówienie publiczne w formie określonej w art. 432 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.), w związku z art. 77 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn. zm.).

- W 2024 r. zaciągnięto zobowiązanie wieloletnie obciążające budżet Gminy Kłobuck na lata 2024 - 2025 bez upoważnienia Rady Miejskiej w Kłobucku, o którym mowa w art. 228 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 226 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.). Powyższe dotyczyło aneksu nr 2/2024 zawartego w dniu 6 listopada 2024 r., do umowy nr 136/IR/IV/2024 z dnia 4 kwietnia 2024 r. w przedmiocie wykonania zadania inwestycyjnego pn. „Budowa łącznika ul. Zakrzewskiej z ul. Sienkiewicza w Kłobucku” o wartości 4.975.994,96 zł brutto, na podstawie którego ustalono nowy termin wykonania przedmiotu umowy, tj. do dnia 8 lutego 2025 r.

Limit zobowiązań na ww. zadanie na rok 2025 r. przewidziano dopiero w uchwale Nr 111/X/2024 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kłobuck na lata 2024-2034.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Kłobucku, „aneks nr 2/2024 dotyczył wyłącznie zmiany terminu zakończenia robót bez zmiany zaplanowanych w budżecie kwot wydatków. Co za tym idzie na dzień sporządzenia aneksu nie były znane limity zobowiązań dla lat przyszłych, wobec czego nie było potrzeby wprowadzenia zadania do Wieloletniej Prognozy Finansowej”.

Należy jednak zauważyć, iż zgodnie z postanowieniami ww. umowy, zapłata za realizację zadania miała nastąpić po jego wykonaniu.

Faktura VAT z dnia 25 lutego 2025 r. za budowę „łącznika” ul. Zakrzewskiej z ul. Sienkiewicza w Kłobucku w wysokości 5.260.840,97 zł brutto wpłynęła do Urzędu Miejskiego w Kłobucku w dniu 26 lutego 2025 r.

Ww. aneks podpisał p. Jerzy Zakrzewski – Burmistrz Kłobucka przy kontrasygnacie p. Katarzyny Trzepizur – Skarbnika Gminy Kłobuck.

W myśl art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, do zadań Burmistrza Kłobucka należało m.in. przygotowywanie projektów uchwał rady miejskiej.

Wniosek nr 3

Zaciągać wieloletnie zobowiązania zgodnie z upoważnieniami udzielonymi przez Radę Miejską w Kłobucku, stosownie do przepisów art. 228 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 226 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W latach 2021-2025 przeprowadzono postępowania na zbycie nieruchomości gminnych, w których:*
 - *w 2024 r. przeprowadzono procedurę zbycia dwóch nieruchomości w trybie bezprzetargowym w celu poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych, w której dla określenia wartości tych nieruchomości użyto operatów szacunkowych, które zostały wykonane w innym celu. Naruszono tym art. 156 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.), w związku z § 70 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 5 września 2023 r. w sprawie wyceny nieruchomości (Dz. U. z 2023 r., poz. 1832).*

Operat szacunkowy z dnia 30 września 2021 r. dotyczący działki 1059/11 i operat szacunkowy z dnia 23 lipca 2023 r. dotyczący działki nr 4438/61 sporządzono dla określenia wartości rynkowej prawa własności nieruchomości gruntowej jako podstawy do ustalenia ceny sprzedaży w drodze bezprzetargowej. W operatach nie wskazano, że zbywane działki miały poprawić warunki zagospodarowania nieruchomości przyległych.

Należy zauważyć, dla celów sprzedaży bezprzetargowej na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, wartość nieruchomości ustala się jako różnicę wartości nieruchomości przyległej wraz z nieruchomością lub jej częścią, która ma być nabyta, i wartości nieruchomości przyległej przed nabyciem nieruchomości lub jej części, tj. w sposób przewidziany przez ustawodawcę w wypadku sprzedaży w powyższym, szczególnym trybie.

- *w wykazie nieruchomości przeznaczonych do zbycia nr 4/2025, stanowiącym załącznik do zarządzenia Nr GPN.0050.44.2025 Burmistrza Kłobucka z dnia 20 marca 2025 r., nie zawarto istotnej informacji, iż budynek mieszkalny, w skład którego wchodził zbywany lokal, pozostawał od 2006 r. w trwałym zarządzie jednostki budżetowej - Zarządu Dróg i Gospodarki Komunalnej w Kłobucku. Zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w wykazie podaje się m.in. opis nieruchomości będącej przedmiotem zbycia.*

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników: „w chwili sporządzenia wykazu nieruchomości przeznaczonej do zbycia nie uznano, że informacja o trwałym zarządzie działki jest wymagana do ujęcia w wykazie zgodnie z przepisami art. 35 ust. 2 u.g.n.”.

Przygotowanie dokumentacji do sprzedaży nieruchomości, w tym przygotowanie projektów ogłoszeń o przetargach i wykazów nieruchomości przeznaczonych m.in.

do zbycia, należało do pracowników Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował jego Kierownik.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Gospodarki Nieruchomościami w Urzędzie Miejskim w Kłobucku w zakresie:

- przeprowadzania procedury zbycia nieruchomości z wykorzystaniem operatów szacunkowych, zgodnie z celami dla których zostały sporządzone, stosownie do art. 156 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 z późn. zm.), w związku z § 70 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 5 września 2023 r. w sprawie wyceny nieruchomości (Dz. U. z 2023 r., poz. 1832),
- zamieszczania w wykazach nieruchomości przeznaczonych do zbycia informacji wymaganych art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

W zakresie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości:

- W latach 2021 - 2025 do dnia kontroli, nieprawidłowo przeprowadzono czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności wykazanych przez dwóch podatników podatku od nieruchomości danych o posiadanych nieruchomościach oraz nie wezwano podatników do złożenia korekt informacji i deklaracji podatkowych a także do wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia. Naruszono tym samym art. 272 pkt 3, art. 274a § 1 i § 2 oraz art. 281 § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r., poz. 900 z późn. zm.) w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 3, art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło:

➤ podatnika nr karty kontowej 3000104, który nie wykazał do opodatkowania budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz deklarował większą powierzchnię budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej niż wynikająca z ewidencji gruntów i budynków. Ponadto podatnik nie wskazał numerów działek w załączniku ZDN-1 dane o przedmiotach opodatkowania podlegających opodatkowaniu załączanych do deklaracji na podatek od nieruchomości.

Z ogólnodostępnych stron internetowych wynikało, że podatnik posiada budowle (parkingi, place manewrowe, drogi dojazdowe, słupową instalację oświetleniową). W trakcie kontroli, w wyniku wezwania przez organ podatkowy, podatnik wykazał nieopodatkowane wcześniej budowle, a także skorygował sumaryczną powierzchnię gruntów oraz zmniejszył powierzchnię budynków wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej wyjaśniając jednocześnie przyczyny tych zmian.

Powyższe skutkowało koniecznością zwrócenia podatnikowi kwoty 25.006,00 zł nadpłaconego w latach 2020 - 2025 podatku od nieruchomości. Kwotę tę zwrócono podatnikowi w dniu 26 września 2025 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, dane zawarte w formularzach informacji podatkowych podlegały sprawdzeniu z danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków, a z tych danych nie można jednoznacznie odczytać budowli, co jest możliwe jedynie na portalach geodezyjno-mapowych (co w tym przypadku umknęło uwadze organu podatkowego).

➤ podatnika nr karty kontowej 122549, który nie wykazywał do opodatkowania budowli oraz wykazywał zaniżone powierzchnie gruntów i budynków służących wykonywaniu działalności gospodarczej. Ponadto podatnik nie deklarował do opodatkowania części nieruchomości zajętej na prowadzenie działalności gospodarczej (teren utwardzony), która zgodnie z ewidencją gruntów i budynków została sklaryfikowana jako grunt rolny.

W okresie objętym kontrolą, podatnika wzywano do skorygowania informacji podatkowej niezawierającej wszystkich przedmiotów opodatkowania. Podatnik złożył korekty, lecz nie zawierały one danych dotyczących budowli ani ww. powierzchni nieruchomości sklasyfikowanej jako rolnej, zajętej na prowadzenie działalności gospodarczej.

Do dnia zakończenia kontroli, organ podatkowy nie wszczął wobec Podatnika postępowania podatkowego ani nie przeprowadził kontroli w celu ustalenia prawidłowości wykazywania przez podatnika danych o przedmiotach opodatkowania.

Ponadto z ogólnodostępnych stron internetowych wynikało, że podatnik ten prowadził działalność gospodarczą, na należących do osób trzecich, dwóch działkach, przyległych do swojej nieruchomości, zadrzewionych, sklasyfikowanych jako grunty rolne. Na ww. działkach posadowione były budowle (utwardzone, kamienne alejki spacerowe, instalacja oświetleniowa) wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej. Podatnicy będący właścicielami tych działek nie deklarowali prowadzenia na nich działalności gospodarczej.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, Organ podatkowy przeoczył wykorzystywanie przez podatnika nienależących do niego nieruchomości gruntowych z powodu braku zawiadomień o zmianach za Starostwa Powiatowego. Ponadto wyjaśniono, że z braku niepokojących sygnałów co do nieprawidłowości w składanych przez podatnika korektach informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, a ze względu na duże obciążenie stanowiska, Organ podatkowy nie podjął kontroli wynikającej z art. 281 § 1 i § 2 Ordynacji podatkowej.

Nieprawidłowości w opodatkowaniu ww. podatnika stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak WK-610/36/4/21/22 z dnia 15 marca 2022 r.

Zadania związane ze sprawdzaniem poprawności i rzetelności składanych przez podatników informacji i deklaracji podatkowych oraz wprowadzaniem danych do systemu informatycznego Urzędu i prowadzeniem ewidencji podatkowej

nieruchomości należały do pracowników zatrudnionych na stanowiskach Inspektorów w Wydziale Finansowym Urzędu Miejskiego w Kłobucku. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Katarzyna Trzepizur – Skarbnik Gminy Kłobuck.

Wniosek nr 5

Podjąć dalsze działania celem ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania nieruchomości pozostających w posiadaniu podatnika o numerze karty kontowej 122549 za lata 2021 - 2025 oraz prawidłowego opodatkowania zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej nieruchomości sąsiednich, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r, poz. 111) postępowanie podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania, mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 3, art. 4 ust. 5, art. 6 ust. 6 i ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2025 r., poz. 707).

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie prawidłowego dokonywania czynności sprawdzających złożonych informacji i deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości oraz egzekwowania informacji i deklaracji oraz korekt informacji i deklaracji podatkowych, stosownie do art. 272 pkt 1 lit. a, pkt 3, art. 274a § 1 i § 2 oraz art. 281 § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r., poz. 111), mając na uwadze art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 3, art. 4 ust. 5, art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2025 r., poz. 707), oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

W zakresie księgowości, sprawozdawczości i rozliczeń z kontrahentami:

- *W latach 2021-2025 (do dnia kontroli) nie zwrócono wniesionego w pieniądzu zabezpieczenia należytego wykonania umów w łącznej wysokości 87.572,63 zł. Naruszono tym art. 151 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.) oraz art. 453 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.), a także pkt III „Pozostałe zagadnienia – zabezpieczenia należytego wykonania umów w gotówce” Instrukcji kontroli wewnętrznej i obiegu dowodów księgowych, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia Nr FK.120.7.2021 Burmistrza Kłobucka z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia instrukcji kontroli wewnętrznej i obiegu dowodów księgowych (ze zm.).*

Powyższe dotyczyło zabezpieczeń należytego wykonania umów niezwróconych 9 kontrahentom wynikających z 15 umów zawartych pomiędzy 2006 r. a 2024 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Kłobucku, przyczyną zaniechania zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umów był brak stosownej informacji z Wydziału Inwestycji i Rozwoju.

Stosownie do ww. pkt III zarządzenia Nr FK.120.7.2021 Burmistrza Kłobucka z dnia 10 lutego 2021 r., zabezpieczenie należytego wykonania umów (...) służy do pokrycia roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy i może być zwolnione po upływie terminu objętego gwarancją na podstawie pisemnej dyspozycji kierownika wydziału komórki merytorycznej lub upoważnionego pracownika

Prowadzenie ewidencji analitycznej konta 240 „Pozostałe rozrachunki” oraz przygotowywanie dyspozycji zwrotu zabezpieczeń należały do zadań pracowników Wydziału Finansowego.

W trakcie kontroli pismem z dnia 7 października 2025 r., Kierownik Wydziału Inwestycji i Rozwoju zwrócił się do Wydziału Finansowego o zwrot zabezpieczeń należytego wykonania umów w łącznej wysokości 87.572,63 zł.

W konsekwencji w latach 2021 - 2025 (II kw.) zaniechano zaklasyfikowania ww. zobowiązań w ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego w Kłobucku jako zobowiązań wymagalnych oraz wykazania w jednostkowych kwartalnych sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2022 r., 2023 r., 2024 r. oraz II kwartału 2025 r. w poz. E4.

Pomimo braku zwrotu ww. zobowiązań, w toku inwentaryzacji zobowiązań, przeprowadzonej wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r., 2022 r., 2023 r. i 2024 r. nie stwierdzono wymagalności zobowiązań.

Powyższe świadczy o nieprawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji drogą weryfikacji zobowiązań ujętych w ewidencji księgowej na koncie 240 wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r., 31 grudnia 2022 r., 31 grudnia 2023 r. oraz 31 grudnia 2024 r., tj. z naruszeniem art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.), a także § 3 pkt 8 ppkt 4) Instrukcji inwentaryzacyjnej stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 98/FK/2012 Burmistrza Gminy Kłobuck z dnia 11 września 2012 r. w sprawie: instrukcji inwentaryzacyjnej.

Zgodnie ww. Instrukcją inwentaryzacyjną, „weryfikację przeprowadzają pracownicy (zgodnie z zakresem czynności) podlegające weryfikacji konta analityczne i syntetyczne. Kontrolę prawidłowości przeprowadzonej weryfikacji sprawuje główny księgowy budżetu”.

Ww. postanowienia Instrukcji nie dawały gwarancji rzetelnego porównania stanów księgowych z dokumentami źródłowymi z wydziałów merytorycznych, w tym ustalenia zobowiązań wymagalnych.

Ponadto, w ww. Instrukcji inwentaryzacyjnej nie wskazano sposobu udokumentowania inwentaryzacji przeprowadzanej metodą weryfikacji oraz dokumentów źródłowych, niezbędnych do przeprowadzenia inwentaryzacji ww. metodą. Powyższe uregulowania powinny być włączone do dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości, którą w formie pisemnej ustala kierownik jednostki, zobowiązany do tego na podstawie art. 10 ust. 2 w związku z art. 4 ust. 1 oraz ust. 3 pkt 3 ww. ustawy o rachunkowości. Osobą odpowiedzialną za powyższe był p. Jerzy Zakrzewski – Burmistrz Kłobucka.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Kłobucku, weryfikacja salda konta 240 „Pozostałe rozrachunki” została dokonana wyłącznie w oparciu o dostępne dokumenty źródłowe znajdujące się w Wydziale Finansowym, tj. porównanie stanów księgowych z kartotekami kontrahentów zamiast z dokumentami z wydziałów merytorycznych (Wydziału Inwestycji i Rozwoju).

Protokoły weryfikacji przeprowadzonej drogą weryfikacji sald jednostki (syntetyka kont 201, 221, 224, 229, 231, 240, 225), z adnotacją o treści „wymienione salda aktywów i pasywów uznaje się za prawidłowe”, sporządzili i podpisali:

- na dzień 31 grudnia 2021 r.: były inspektor w Wydziale Finansowym;
- na dzień 31 grudnia 2022 r.: były pracownik Wydziału Finansowego; protokół zatwierdziła p. Katarzyna Trzepizur – Skarbnik Gminy Kłobuck;
- na dzień 31 grudnia 2023 r. Inspektor w Wydziale Finansowym; protokół zatwierdziła p. Katarzyna Trzepizur – Skarbnik Gminy Kłobuck;
- na dzień 31 grudnia 2024 r. p. Katarzyna Trzepizur – Skarbnik Gminy Kłobuck (brak daty).

Do ww. protokołów nie dołączono wymaganych art. 18 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości, na dzień inwentaryzacji zestawień sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów. Nie dokonano również porównania z dowodami źródłowymi z wydziału merytorycznego.

Osobami odpowiedzialnymi za przekazywanie informacji do Wydziału Finansowego o konieczności zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umów byli pracownicy merytoryczni Wydziału Inwestycji i Rozwoju, odpowiedzialni za rozliczenie finansowe i techniczne zadań inwestycyjnych.

Żadnemu pracownikowi tego Wydziału Finansowego nie przypisano w zakresie czynności obowiązków dotyczących weryfikacji konta 240 „Pozostałe rozrachunki”.

Wniosek nr 7

Zapewnić niezwłoczne przekazywanie informacji o konieczności dokonania zwrotów zabezpieczeń należytego wykonania umów, celem terminowego wykonywania zobowiązań z tego tytułu, stosownie do wymagań art. 453 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.), a także pkt III Instrukcji kontroli wewnętrznej i obiegu dowodów księgowych, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia Nr FK.120.7.2021 Burmistrza Kłobucka z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia instrukcji kontroli wewnętrznej i obiegu dowodów księgowych (ze zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

Wniosek nr 8

Zapewnić prawidłowe przeprowadzanie inwentaryzacji w drodze weryfikacji sald konta 240 „Pozostałe rozrachunki” w zakresie zabezpieczeń należytego wykonania umów poprzez porównanie salda konta z dokumentami źródłowymi stanowiącymi podstawę księgowania operacji gospodarczych na tym koncie, stosownie do art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) oraz art. 26 ust.1 pkt 3 tej ustawy, a także powierzyć

pracownikom Urzędu Miejskiego w Kłobucku zadania dotyczące prowadzenia oraz weryfikowania konta 240, a także rozważyć podjęcie działań celem wprowadzenia szczegółowych zasad w zakresie sporządzania dokumentacji z inwentaryzacji przeprowadzonej drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami celem prawidłowego udokumentowania czynności inwentaryzacyjnych, mając na uwadze art. 68 ust. 2 pkt 1 i 3 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), w związku z art. 27 ust. 1 ww. ustawy o rachunkowości, a także wymogi art. 10 ust. 2 w związku z art. 4 ust. 3 ww. ustawy.

- *W latach 2021 - 2025 (do dnia kontroli), pozostawiono na saldzie konta „080 – Środki trwałe w budowie” kwotę 479.867,55 zł, która nie stanowiła środków trwałych w budowie, czym naruszono art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1, ust. 2, ust. 5 pkt 1 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło sald analitycznego konta 080, na które składały się:

- koszty dokumentacji projektowej sporządzonej w latach 2004-2016, dotyczącej zadań, z których realizacji zrezygnowano (9 sald na łączną kwotę 269.631,23 zł),*
- koszty dokumentacji/map/koncepcji, które nie zostały ujęte w kosztach zadań zrealizowanych i przyjętych na stan środków trwałych (7 sald na łączną kwotę 132.648,07 zł),*
- koszty dokumentacji, która została przekazana Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego Spółka Akcyjna w Częstochowie (2 salda na łączną kwotę 33.280,00 zł),*
- nierealne salda kont 080-14 (15.372,00 zł), 080-24 (26.840,00 zł) oraz 080-32 (2.096,25 zł), których pochodzenia nie udało się ustalić.*

Powyższe świadczy również o nieprawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji drogą weryfikacji środków trwałych w budowie, ujętych w ewidencji księgowej na koncie 080 wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r., 31 grudnia 2022 r., 31 grudnia 2023 r. oraz 31 grudnia 2024 r., tj. z naruszeniem art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.), a także § 3 pkt 8 ppkt 4) Instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej zarządzeniem Nr 98/FK/2012 Burmistrza Kłobucka z dnia 11 września 2012 r.

W wyniku jej przeprowadzenia nie stwierdzono faktu, że część kosztów dotyczyła zadań przekazanych, nie podjętych, nie rozliczonych, a pomimo tego nadal były ujęte w ewidencji środków trwałych w budowie. Stąd też saldo tego konta, nie obrazowało rzeczywistej wartości środków trwałych w budowie.

Metodą weryfikacji zinwentaryzowano tylko ogólną wartość syntetycznego konta 080 – „Środki trwałe w budowie”, która zostało ujęte w protokole weryfikacji, a saldo konta uznano za prawidłowe. Protokoły weryfikacji przeprowadzonej drogą weryfikacji sald jednostki (syntetyka kont 011, 013, 020, 071, 072, 080) wg stanu na dzień:

- 31 grudnia 2021 r. podpisał były inspektor w Wydziale Finansowym;*
- 31 grudnia 2022 r. podpisał były pracownik Wydziału Finansowego oraz zatwierdziła p. Katarzyna Trzepizur – Skarbnik Gminy Kłobuck;*

- 31 grudnia 2023 r. podpisał Inspektor w Wydziale Finansowym oraz zatwierdziła p. Katarzyna Trzepizur – Skarbnik Gminy Kłobuck;
- 31 grudnia 2024 r. podpisała oraz zatwierdziła p. Katarzyna Trzepizur – Skarbnik Gminy Kłobuck.

W protokole nie odniesiono się do dokumentów źródłowych na podstawie, których stwierdzono prawidłowość sald analitycznych do konta 080, tj. na podstawie których powstały koszty związane z daną inwestycją. Nie dokonano również porównania z dowodami źródłowymi z wydziału merytorycznego.

Na dzień inwentaryzacji nie sporządzono również zestawień obrotów i sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Katarzyny Trzepizur – Skarbnika Gminy Kłobuck, inwentaryzacja konta 080 „została dokonana wyłącznie w oparciu o dostępne dokumenty źródłowe znajdujące się w Wydziale Finansowym. Weryfikacja została udokumentowana poprzez sporządzenie protokołu z inwentaryzacji przeprowadzonej drogą weryfikacji sald oraz złożenie podpisów przez pracownika sporządzającego i osobę zatwierdzającą”.

Żadnemu z pracowników Wydziału Finansowego nie przypisano w zakresie czynności obowiązków dotyczących prowadzenia oraz weryfikacji konta 080. Rozliczanie zadań inwestycyjnych, na które poniesiono nakłady inwestycyjne w rozbiciu na poszczególne obiekty inwentarzowe podlegające przejęciu na majątek Gminy oraz wystawianie dokumentów OT i PT należało do pracowników Wydziału Inwestycji i Rozwoju. W obowiązującej w Urzędzie Miejskim w Kłobucku instrukcji inwentaryzacyjnej nie zapewniono uczestnictwa pracowników merytorycznych Wydziału Inwestycji i Rozwoju w procesie inwentaryzowania w drodze weryfikacji środków trwałych w budowie.

Zaniechanie prawidłowego rozliczenia środków trwałych w budowie skutkowało zawyżeniem stanu aktywów wykazywanych w bilansach Urzędu Miejskiego w Kłobucku w pozycji A.II.2 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”.

Odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w myśl art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości, ponosi Burmistrz Gminy Kłobuck. Zadania w zakresie rachunkowości Urzędu Miejskiego w Kłobucku zostały powierzone p. Katarzynie Trzepizur – Skarbnikowi Gminy Kłobuck.

Wniosek nr 9

Zweryfikować salda analityczne konta 080 „Środki trwałe w budowie” oraz zapewnić prawidłowe udokumentowanie inwentaryzacji w drodze weryfikacji, a także odpisanie z konta 080 kosztów dokumentacji projektowej przekazanej innym podmiotom, zadań niepodjętych lub których realizacji zaniechano, urealnijając saldo na ww. koncie, mając na uwadze art. 3 ust. 1 pkt 16, art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1, ust. 2, ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).

Wniosek nr 10

Powierzyć pracownikom Urzędu Miejskiego w Kłobucku obowiązki w zakresie prowadzenia konta analitycznego 080 oraz prawidłowego przeprowadzania inwentaryzacji środków trwałych w budowie, a także uzupełnić procedury wewnętrzne o zasady inwentaryzowania w drodze weryfikacji sald konta 080, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 oraz art. 26 ust. 1 pkt 3 z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.), mając na uwadze art. 10 ust. 2 ww. ustawy oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

- W 2023 r. nieterminowo przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach zbiorcze sprawozdania budżetowe, czym naruszono postanowienia załącznika nr 41 „Terminy przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.) w związku z § 4 pkt 3 lit. a) ww. rozporządzenia.

Powyższe dotyczyło:

- Rb-27S - sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r. oraz Rb-28S - sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r. oraz Rb-NDS - kwartalnego sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r., które zostały przekazane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 25 lipca 2023 r. zamiast nie później niż 24 lipca 2023 r. (22 lipca przypadał w sobotę);
- Rb-27S - sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia do 30 września 2023 r., które zostało przekazane w dniu 24 października 2023 r. zamiast nie później niż 23 października 2023 r. (22 października przypadał w niedzielę).

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Kłobucku, przyczyną nieterminowego przesłania sprawozdań było niestaranne i nierzetelne przygotowanie danych sprawozdawczych skutkujące niemożnością zatwierdzenia sprawozdań do wysyłki. Osobą odpowiedzialną za sporządzenie sprawozdań w celu terminowego przekazania ich do wysyłki był były Inspektor w Wydziale Finansowym. Nadzór wykonywała p. Katarzyna Trzepizur – Skarbnik Gminy Kłobuck.

Zgodnie z § 4 pkt 3 lit. a) ww. rozporządzenia, sporządzenie i przekazywanie sprawozdań należało do obowiązków Burmistrza Kłobucka.

Sprawozdania zbiorcze Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS wg stanu na koniec II kw. 2023 r. z dnia 25 lipca 2023 r. oraz sprawozdanie Rb-27S wg stanu na koniec III kw. 2023 r. z dnia 24 października 2023 r. podpisali: p. Jerzy Zakrzewski – Burmistrz Kłobucka i p. Katarzyna Trzepizur – Skarbnik Gminy Kłobuck.

Wniosek nr 11

Zapewnić terminowe przekazywanie sprawozdań budżetowych do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminach wymaganych

postanowieniami załącznika nr 42 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

- *W 2025 r. zaniechano ustalenia nadwyżki niewykorzystanych środków pieniężnych pozostających na rachunku bieżącym budżetu na dzień 31 grudnia roku 2024, wynikającej z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, tj. opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, czym naruszono art. 217 ust. 2 pkt 8 i art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.), w związku z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w rzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.).*

Zgodnie z danymi wynikającymi z zestawienia sporządzonego przez p. Katarzynę Trzepizur – Skarbnika Gminy Kłobuck oraz sprawozdania KCPU-G1 za 2024 r., złożonego do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, różnica pomiędzy dochodami z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych a wydatkami na przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz narkomanii wyniosła na dzień 31 grudnia 2024 roku kwotę 87.838,10 zł.

Ww. środki nie zostały ujęte w planie przychodów budżetu Gminy Kłobuck w roku 2025 w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” oraz nie zostały wykazane w pozycji D14 sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 marca 2025 r. oraz za okres od początku roku do 30 czerwca 2025 r.

W konsekwencji nadwyżka środków z ww. tytułu nie została również ujęta w planie wydatków budżetu Gminy Kłobuck roku 2025, a także w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Kłobucku, przyczyną niewykazania nadwyżki niewykorzystanych środków pieniężnych pozostających na rachunku bieżącym budżetu było niedopatrzenie.

Przygotowanie danych do ujęcia w sprawozdaniach Rb-NDS należało do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Katarzyna Trzepizur – Skarbnik Gminy Kłobuck.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Kłobucku w zakresie prawidłowego obliczenia, a w konsekwencji wykazywania w sprawozdaniach Rb-NDS nadwyżki niewykorzystanych środków pieniężnych pozostających na rachunku bieżącym budżetu oraz w budżecie Gminy Kłobuck, tj. stosownie do § 12 ust. 5 lit. c Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie

budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 38 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133) oraz § 9 ust. 1 i ust. 2 ww. rozporządzenia, mając na względzie art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.), a także art. 217 ust. 2 pkt 8 oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

- W 2024 r. niebieżąc ujęto operację gospodarczą związaną z podziałem nieruchomości na podstawie decyzji GPN.6831.005.2024.UC z dnia 18 kwietnia 2024 r., która stała się ostateczna w dniu 6 maja 2024 r., niezgodnie z wymogami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.) oraz zasadami funkcjonowania konta 011 – „Środki trwałe” określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz zakładowym planie kont dla jednostki budżetowej Urząd Miejski w Kłobucku, stanowiącym Załącznik nr 1 do zarządzenia Burmistrza Kłobucka Nr Fk.120.8.2018 z dnia 9 lutego 2018 r.

Decyzją GPN.6831.0005.2024.UC z dnia 18 kwietnia 2024 r., dokonano podziału nieruchomości nr 4438/32 o pow. 0,4371 ha, w wyniku czego powstały działki o nr 4438/61 i nr 4438/62, które ujęto w ewidencji dopiero 3 grudnia 2024 r., po dokonaniu sprzedaży jednej z wydzielonych działek o nr 4438/61 o pow. 0,0307 ha. Dokumenty księgowe dot. podziału nieruchomości nr 4438/32 oraz wyksięgowania sprzedanej nieruchomości przekazano do Wydziału Finansowego w dniu 2 grudnia 2024 r.

Powyższe operacje gospodarcze ujęto w księgach rachunkowych 2024 r. po siedmiu miesiącach od momentu, kiedy decyzja podziałowa stała się ostateczna.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu „dokumentacja związana z podziałem nieruchomości została sporządzona i przekazana do Wydziału Finansowego w dniu 2 grudnia 2024 r., po zakończeniu procedury sprzedaży wydzielonej działki nr 4438/61 obręb Kłobuck, o pow. 0,0307 ha, co pozwoliło na prawidłowe ustalenie wartości oraz sposobu ujęcia nieruchomości w ewidencji środków trwałych. Sam podział nieruchomości nie wpłynął na wartość nieruchomości i na stan środków trwałych, dopiero sprzedaż wydzielonej działki wywołała takie skutki”.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 24 ust. 1 ww. ustawy o rachunkowości, księgi rachunkowe powinny być prowadzone na bieżąco, a stosownie do zasad funkcjonowania konta 011, ewidencja szczegółowa prowadzona do tego konta powinna umożliwić ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych.

Zadania związane z gospodarowaniem nieruchomościami gminnymi należały do obowiązków pracowników Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie należał do Kierownika ww. Wydziału.

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Kłobucku w zakresie bieżącego przekazywania informacji o zmianach w stanie środków trwałych dotyczących podziału przez Gminę nieruchomości w celu bieżącego ich ujmowania w księgach rachunkowych, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 011 określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

W zakresie wydatków z tytułu diet radnych:

- *W 2024 r. zaniechano prawidłowego ustalenia, naliczenia i wypłaty diet radnych, wynikających z uchwały Nr 148/XV/2019 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia diet oraz zasad zwrotów kosztów podróży służbowych dla radnych Rady Miejskiej w Kłobucku, w związku z art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz rozstrzygnięciem nadzorczym Nr NPII.4131.1.119.2024 Wojewody Śląskiego z dnia 9 lutego 2024 r., a także art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).*

Diety radnych w łącznej wysokości 32.111,95 zł wypłacono w dniu 30 stycznia 2024 r. na podstawie „Listy płac D Diety dla radnych za miesiąc styczeń 2024” w oparciu o stawki ustalone ww. uchwałą Nr 665/LXX/2024, wobec której Wojewoda Śląski ww. rozstrzygnięciem nadzorczym stwierdził nieważność w całości. Pomimo tego nie dokonano rozliczenia diet radnych wypłaconych za miesiąc styczeń 2024 r.

Pan Jerzy Zakrzewski – Burmistrz Kłobucka w udzielonych wyjaśnieniach wskazał, iż „nie dokonano ponownego naliczenia oraz rozliczenia diet należnych radnym za miesiąc styczeń, gdyż skorzystano z domniemania ochrony prawa, tj. w czasie naliczania i wypłaty diet obowiązujące przepisy opierały się o uchwałę będącą w obiegu prawnym poprzez jej publikację w Dzienniku Urzędowym”.

Należy zauważyć, że zgodnie z jednolitym stanowiskiem orzecznictwa sądowego oraz doktryny stwierdzenie nieważności uchwały organu gminy następuje aktem deklaratoryjnym, działającym z mocą wsteczną (ex tunc), a więc od daty wydania

aktu obarczonego wadą nieważności. Akt stwierdzający nieważność uchyla wszelkie skutki prawne, jakie powstały od dnia doręczenia lub ogłoszenia aktu nieważnego, a organ nadzoru, podejmujący rozstrzygnięcie o stwierdzeniu nieważności, jedynie potwierdza ten fakt.

Zgodnie z obliczeniem dokonany przez Inspektora Wydziału Finansowego, diety radnych należne za miesiąc styczeń 2024 r., obliczone w oparciu o poprzednio obowiązującą uchwałę Rady Miejskiej w Kłobucku Nr 148/XV/2019 z dnia 3 grudnia 2019 r., wyniosłyby 39.959,65 zł (różnica 7.847,70 zł).

Wniosek nr 14

Dokonać ponownego obliczenia diet radnych Rady Miejskiej w Kłobucku VIII kadencji należnych za miesiąc styczeń 2024 r., zgodnie z zasadami ustalonymi w uchwale Nr 148/XV/2019 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia diet oraz zasad zwrotów kosztów podróży służbowych dla radnych Rady Miejskiej w Kłobucku, a następnie dokonać stosownych rozliczeń z radnymi Gminy Kłobuck, mając na uwadze rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Śląskiego Nr NPII.4131.1.119.2024 z dnia 9 lutego 2024 r. w związku z art. 91 ust. 1 oraz art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153).

W zakresie dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych:

- *W 2023 r. przyjęto jako prawidłowe rozliczenie dotacji przekazanej do Spółki Wodnej na podstawie umowy nr 130/GOR/V/2023 z dnia 8 maja 2023 r. w wysokości 6.000,00 zł, pomimo że do jej rozliczenia przyjęto fakturę nr 1/11/2023 z dnia 2 listopada 2023 r. na kwotę 16.200,00 zł, zapłaconą w dniu 13 listopada 2023 r., tj. po terminie wykorzystania dotacji.*

Powyższe naruszało zasady rozliczania dotacji wynikające z art. 126 w związku z art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.) w związku z postanowieniami ww. umowy.

Zgodnie z ww. umową termin wykorzystania dotacji ustalono do dnia 31 października 2023 r. W § 2 umowy zawarto ponadto zapis, że wykorzystanie dotacji następuje poprzez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja została udzielona.

Z wyjaśnień pracowników Urzędu wynikało, że zgodnie z umową wykorzystanie dotacji powinno nastąpić do dnia 31 października 2023 r. Z protokołu wizji lokalnej oraz protokołu odbioru prac wynikało, że zakres czynności określony w umowie został prawidłowo wykonany w terminie do 31.10.2023r. Wyjaśniono, że przyjęto, iż dotacja została wykorzystana w terminie, a rozliczenie przekazanych środków nastąpiło do 17 listopada 2023 r. oraz że dotacja została wykorzystana prawidłowo i posłużyła polepszeniu warunków korzystania z gruntu przez mieszkańców Gminy.

Ponadto, wydatki z tytułu dotacji dla Spółki Wodnej na zadania bieżące obejmujące m.in. konserwację, odtworzenie drenaży i studzienek melioracyjnych, profilowanie i pogłębianie rowów melioracyjnych zaplanowano w budżecie na 2022 r. i 2023 r.

jako dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji zamiast w wydatkach bieżących.

Z udzielonych wyjaśnień wynikało, że „w budżetach na lata 2022 i 2023 do planowania dotacji dla spółek wodnych stosowano § 6230 Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych z uwagi na brak na tym etapie informacji jakie działania zamierza podjąć podmiot ubiegający się o przyznanie dotacji. Zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne spółki wodne mogą korzystać z pomocy finansowej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji”.

Zadania związane z rozliczaniem dotacji należały do pracowników Wydziału Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Rolnictwa. Nadzór w tym zakresie należał do Kierownika tego Wydziału.

Wniosek nr 15

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Rolnictwa w Urzędzie Miejskim w Kłobucku w zakresie prawidłowego rozliczania przekazanych dotacji dla Spółki Wodnej, stosownie do art. 126 w związku z art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1483), umów o przekazanie dotacji oraz wzmocnić nadzór w tym zakresie nad pracownikami ww. Wydziału, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

Wniosek nr 16

Dokonać ponownej oceny zasadności rozliczenia dotacji udzielonej z budżetu Gminy Kłobuck na podstawie umowy nr 130/GOR/V/2023 z dnia 8 maja 2023 r., mając na względzie przepisy art. 126 w związku z art. 250 ww. ustawy o finansach publicznych oraz postanowienia ww. umowy dotacji, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podjąć działania celem wyegzekwowania nieprawidłowo rozliczonej kwoty.

W zakresie ustaleń organizacyjnych:

- *W latach 2023-2024 zawarto dwa porozumienia międzygminne, na mocy których Gmina Kłobuck przejęła zadania własne Gminy Wręczyca Wielka dotyczące zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki uczniom, bez uprzedniego wyrażenia zgody przez Radę Miejską w Kłobucku w drodze uchwały, czym naruszono art. 18 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło porozumienia międzygminnego nr 369/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r. oraz porozumienia międzygminnego nr 401/2024 z dnia 27 grudnia 2024 r. w sprawie przekazania przez Gminę Wręczyca Wielka zadania w zakresie zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki uczniom z miejscowości Pierzchno do Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Libidzy Gminie Kłobuck. Porozumienia te zostały zawarte na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 8, art. 74 ust. 1 ww.

ustawy o samorządzie gminnym, a także art. 46 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267 z późn. zm.), a następnie art. 47 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572) na okres odpowiednio od 2 stycznia do 23 grudnia 2024 r. oraz od 2 stycznia do 23 grudnia 2025 r.

Zgodnie z treścią ww. porozumień, Gmina Kłobuck zorganizowała bezpłatny transport i opiekę wszystkich dzieci zamieszkałych w miejscowości Pierzchno – gmina Wręczyca Wielka uczęszczających do Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Libidzy. Gmina Kłobuck zobowiązała się do ponoszenia wszelkich kosztów dowozu i opieki z wyjątkiem kosztu zużytego na ten cel paliwa.

Osobą odpowiedzialną za funkcjonowanie dowozu dzieci do szkół na terenie gminy Kłobuck był Dyrektor Centrum Ekonomiczno-Administracyjnego w Kłobucku.

Zgodnie z art 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, do zadań wójta gminy należy przygotowanie projektów uchwał rady gminy.

Ww. porozumienia podpisał ze strony Gminy Kłobuck p. Jerzy Zakrzewski – Burmistrz Kłobucka.

Wniosek nr 17

Zapewnić zawieranie porozumień międzygminnych po uprzednim uzyskiwaniu zgody Rady Miejskiej w Kłobucku na, mając na uwadze art. 18 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153).

- W latach 2020 - 2024 do dnia kontroli zaniechano powołania Zastępcy Burmistrza Kłobucka. Było to niezgodne z art. 26a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.);

Stanowisko Zastępcy Burmistrza Kłobucka zostało przewidziane w strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Kłobucku w Regulaminach organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Kłobucku wprowadzonych zarządzeniami Burmistrza Kłobucka Nr OR.120.27.2025 z dnia 14 kwietnia 2025 r. oraz wcześniejszym Nr OR.120.51.2017 z dnia 18 grudnia 2017 r. wraz z późniejszymi zmianami.

Zgodnie z wyjaśnieniami Burmistrza, Zastępcy nie powołano z uwagi na nieekonomiczność takiego rozwiązania, zwłaszcza że posiadanie przez Sekretarza szerokiego zakresu upoważnień umożliwiających pełną zastępowalność Burmistrza w przypadku jego nieobecności.

Obowiązek powołania Zastępcy Burmistrza Kłobucka należał do p. Jerzego Zakrzewskiego – Burmistrza Kłobucka.

Wniosek nr 18

Podjąć działania, celem powołania Zastępcy Burmistrza Kłobucka, stosownie do wymogu określonego w art. 26a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r., poz. 1153).

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń:

- W latach 2021 - 2023 p. Jerzy Zakrzewski – Burmistrz Kłobucka nie wykorzystał zaległego urlopu wypoczynkowego za lata 2021 - 2022 w ilości odpowiednio 18,125 dni i 26 dni, co stanowiło naruszenie art. 168, w związku z art. 152 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1320 z późn. zm.). Skutkiem powyższego p. Jerzemu Zakrzewskiemu – Burmistrzowi Kłobucka w związku z upływem kadencji wypłacono w dniu 30 kwietnia 2024 r. ekwiwalent za zaległy niewykorzystany urlop wypoczynkowy w kwocie 16.592,35 zł brutto za rok 2021 oraz 23.801,44 zł brutto z rok 2022.

Nieprawidłowość w tym zakresie stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach Znak: WK-610/36/4/21/22 z dnia 15 marca 2022 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Sylwii Piątkowskiej – Sekretarza Gminy Kłobuck, Burmistrz był informowany o konieczności terminowego wykorzystania zaległego urlopu wypoczynkowego za poszczególne lata. Ponadto za okres objęty kontrolą nie zostały sporządzone plany urlopów Burmistrza Kłobucka.

Czynności z zakresu prawa pracy wobec Burmistrza Kłobucka wykonywała p. Sylwia Piątkowska – Sekretarz Gminy Kłobuck.

Wniosek nr 19

Zapewnić prawidłowe wykorzystywanie urlopu wypoczynkowego przez Burmistrza Kłobucka, stosownie do art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2025 r., poz. 277 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/